Eindrapportage "Ketenkennis = Ketenkracht"

KT-95.063

Uitgebracht aan:

Stichting Agro Keten Kennis
t.a.v. het Bestuur
Postbus 15
5240 AA Rosmalen

Uitgebracht door:

PPS Ketenkennis = Ketenkracht
Postbus 7001
6700 CA Wageningen

tel: 0317 - 49 1682
fax: 0317 - 46 0400

Het rapport is openbaar en iedere participant kan vrijelijk gebruik maken van het eindrapport

10-01-02

Inhoudsopgave

1. Management summary 4

2. Management samenvatting 5

3. Doelstelling en opzet van het project 6

3.1 Aanleiding tot het project 6

3.2 Doelstelling en doelgroep van het project 6

3.3 Aanpak 7

3.3.1 Fasering en activiteiten 7

3.3.2 Projectorganisatie 9

4. Samenvatting werkzaamheden, resultaten en gevolgtrekkingen fase 1 10

5. Samenvatting werkzaamheden, resultaten en gevolgtrekkingen fase 2 en 3 11

5.1 Aantallen en vorm activiteiten 11

5.2 Overzicht activiteiten Akkerbouw 11

5.3 Overzicht activiteiten Tuinbouw 14

5.4 Overzicht activiteit Vee, Vlees en Eieren 15

5.5 Overzicht activiteiten Zuivel 18

5.6 Bereik van de activiteiten 19

5.7 Resultaten 20

5.7.1 Kwalitatieve resultaten 20

5.7.2 Kwantitatieve resultaten 20

5.7.3 Ontwikkelde/geïmplementeerde ketenkennis 20

5.8 Gevolgtrekkingen 20

5.8.1 Allianties tussen bedrijven 20

5.8.2 Allianties tussen kennisinstellingen 21

5.8.3 Allianties tussen bedrijven en instellingen 21

6. Overzicht rapporten, artikelen en presentaties 22

Namen en adressen van participanten 30

1. Management summary

The aim of the project is defined as follows:

To stimulate the awareness of supply chain management by spreading knowledge and information among chainpartners in the primary production and wholesalepartners in the agro-industrial chains.

The first phase of the project prepared communication plans for four different agricultural sectors. Activities in phase two were based upon the prepared communication plans.
To get insight in the required chain knowledge, a great number of interviews have been held with representatives in the sectors. Over and above the interviews, a lot of knowledge concerning supply chain management themes was acquired by desk research.

The available knowledge of supply chain management has been investigated in existing AKK projects. Also knowledge on other projects focussing on supply chain management is made available.

The matching of available information and desired information on supply chain management lead to a number of knowledge themes per sector. A good communication mix made sure the knowledge themes were presented most efficient to realise the goals of the project.
The final result of phase 1 consisted of four sectoral communication plans , approved by the committee.

A total of 86 meetings, 8 symposia and 58 workshops with the supply chain management theme have been organised, and 24 articles, readers, booklets and brochures have been published.

Over 5000 agricultural producers (6,1 % of 84.000 agricultural producers) have been informed during the organised activities. The goal of 3,5% is achieved. The project has definitely improved the awareness of supply chain management.

2. Management samenvatting

Het doel van het project is als volgt geformuleerd:

Het stimuleren van het bewustwordingsproces omtrent ketenvorming middels het verspreiden van kennis en informatie hieromtrent onder de schakels "primaire sector" en "groothandel" in agro-industriële bedrijfskolommen.

Fase 1 heeft tot doel gehad voor de vier onderscheiden sectoren communicatieplannen op te stellen aan de hand waarvan activiteiten voor fase 2 opgezet en uitgevoerd zijn. Om de behoefte aan ketenkennis te peilen is een groot aantal interviews afgenomen met vertegenwoordigers van de sector. Daarnaast is via desk-research inzicht verkregen in belangrijke kennisthema's in de sector.
Het aanbod van ketenkennis is in eerste instantie vanuit de AKK-projecten geïnventariseerd. Daarnaast zijn andere ketengerichte projecten meegenomen in het onderzoek en heeft er desk-research plaats gevonden naar organisaties en personen met kennis op dit gebied.
De matching heeft geleid tot een aantal kennisthema's per sector, waarbij is aangeven welke communicatiemix het meeste effect biedt om de kennis over te dragen en daarmee de beschreven doelstellingen van het project te realiseren.
Het resultaat van fase 1 bestaat uit vier, door de stuurgroep goedgekeurde sectorale communicatieplannen.

Er zijn in totaal o.a 86 studieclub- en discussiebijeenkomsten gehouden, 8 thema-dagen/symposia georganiseerd en 58 workshops gegeven. Daarnaast zijn 24 artikelen verschenen in vakbladen en zijn er readers, boekjes en folders gemaakt.

In totaal zijn met de georganiseerde activiteiten 5089 agrarische ondernemers bereikt (6,1% van de in totaal 83.808 agrarische ondernemers). De beoogde doelstelling van 3,5 % is hiermee ruimschoots gehaald. Het project heeft het bewustwordingsproces omtrent ketenvorming zeker gestimuleerd.

3. Doelstelling en opzet van het project

3.1 Aanleiding tot het project

Bij het opstarten en uitvoeren van de AKK-projecten is geconstateerd dat vanuit de primaire sector geïnitieerde ketenvorming zeer beperkt voorkomt en dat ook de participatie van de primaire sector in de diverse projecten beperkt is. Dit lijkt er op te duiden dat de ondernemingen in de primaire sector (boeren en tuinders) óf zich nog onvoldoende bewust te zijn van de mogelijkheden die ketenvorming biedt óf te weinig kennis en informatie hebben over dit onderwerp. Vanuit de markt heeft DLV gesignaleerd dat er een groeiende informatiebehoefte is ontstaan op het gebied van ketenkennis, waarbij zowel kennis over ketens als kennis in ketens gevraagd wordt. Ook is geconstateerd dat de bestaande kennis omtrent ketenvorming slecht toegankelijk is en versnipperd over diverse organisaties. Dit belemmert de kennisverspreiding.

In 1996 is op initiatief van de stichting AKK en DLV een inventarisatie uitgevoerd naar de behoefte aan een voorlichtingsproject op het gebied van ketens en ketenkennis. Dit heeft geleid tot het opstellen van het projectplan "Ketenkennis = Ketenkracht" en het oprichten van het Publiek Private Samenwerkingsverband "Ketenkennis = Ketenkracht". In dit PPS hebben deelgenomen het Productschap Tuinbouw, het Productschap Vee, Vlees en Eieren, het Productschap voor Aardappelteelt, het Productschap Granen, Zaden en Peulvruchten, Land- en Tuinbouworganisaties Nederland, de Landbouw Universiteit Wageningen, de stichting Landbouwvoorlichting DLV en de stichting AKK. Het Agrarisch GroothandelsVerbond heeft als belanghebbende in de stuurgroep zitting genomen.

Het project is in januari 1997 gestart.

3.2 Doelstelling en doelgroep van het project

Het doel van het project is als volgt geformuleerd:

Het stimuleren van het bewustwordingsproces omtrent ketenvorming middels het verspreiden van kennis en informatie hieromtrent onder de schakels "primaire sector" en "groothandel" in agro-industriële bedrijfskolommen.

De primaire doelgroep is gevormd door de schakels "primaire sector" en "groothandel" binnen de sectoren Akkerbouw, Groente & Fruit, Siergewassen, Vee & Vlees en Zuivel. De secundaire doelgroep is gevormd door de overige schakels in de sectoren.

3.3 Aanpak

3.3.1 Fasering en activiteiten

Het project wordt in de volgende fasen ingedeeld:
1. inventarisatie
2. uitvoering
3. afronding

In de volgende paragrafen wordt nader ingegaan op de activiteiten per fase.

In de inventarisatiefase vinden de volgende activiteiten plaats:
1. samenstellen werkgroep
2. inventariseren informatiebehoefte
3. inventariseren ontwikkelde ketenkennis
4. opstellen voorlichtingsplan
5. go/no-go beslissing

Per sector wordt door DLV en het desbetreffende Productschap een werkgroep samengesteld bestaande uit gemiddeld 5 personen. Deze personen zijn vertegenwoordigers van:
- DLV
- Productschappen
- AKK
- overige partijen uit het bedrijfsleven en deskundige "derden" (adviseurs, vertegenwoordigers van kennisinstellingen)

Deze werkgroep heeft tot taak de in de volgende paragrafen genoemde activiteiten uit te voeren.

De vorm, inhoud en omvang van de voorlichtingsactiviteiten wordt sterk bepaald door de kenmerken van de sector, de behoefte aan en noodzaak van ketenkennis en de reeds aanwezige kennis. Om dit vast te kunnen stellen dient als voorbereiding op de uitvoering van de activiteiten een inventarisatie uitgevoerd te worden.

Hierbij wordt allereerst een korte beschrijving van de sector gemaakt, bestaande uit de volgende onderdelen:
- aantal schakels en aantal bedrijven per schakel
- distributiestructuur (productstromen stromen)
- behoefte aan en noodzaak van ketenkennis

De beschrijving heeft tot doel vast te stellen wat de kenmerken van de sector zijn (aantallen schakels en bedrijven, beschrijving van de productstromen, behoefte aan en noodzaak van ketenkennis). Deze informatie wordt gebruikt als algemene achtergrond bij de onderwerpen

die tijdens de voorlichtingsactiviteiten behandeld worden (het bredere kader/perspectief) en input voor het opzetten van de voorlichtingsactiviteiten.

De beschrijving zal middels desk-research uitgevoerd worden. Hierbij wordt onder meer gebruik gemaakt van materiaal wat in de oriëntatiefase van het project AKK is ontwikkeld.

Zowel in als buiten AKK-verband is en wordt ketenkennis ontwikkeld. Door middel van desk-reasearch en interviews met betrokkenen wordt een inventarisatie uitgevoerd, die moet resulteren in beschrijvingen van ketenkennis. Gestreefd zal worden naar zo uniform mogelijke beschrijvingen met als onderdelen:

- onderwerp
- betrokken partijen
- knelpunten
- oplossingsrichtingen
- succesfactoren
- faalfactoren

De resultaten fungeren tevens als input voor het benaderen van organisaties in het opzetten en uitvoeren van de voorlichtingsactiviteiten.

Voordat het plan opgesteld kan worden dient een selectie van de geïnventariseerde kennis plaats te vinden en een vertaling van deze selectie gemaakt te worden ten behoeve van de doelgroep. De vastgestelde kennis wordt "beoordeeld" op relevantie voor de sector en vervolgens vertaald naar boodschappen voor de doelgroep. Naast de inhoud wordt daarbij ook gekeken naar de vorm en de mate waarin de overdracht moet plaats vinden. Hierbij dient aangesloten te worden bij de kenmerken van schakels binnen een keten en wordt tevens gekeken naar de betrokkenheid van overige schakels.

De resultaten worden uitgewerkt tot een gedetailleerd plan van aanpak. In dit voorlichtingsplan worden de volgende elementen opgenomen:

- soort activiteiten
- aantallen activiteiten
- betrokken partijen in organisatie en uitvoering
- doelgroepen per activiteitsoort
- plaats van de activiteiten
- planning
- kosten
- financiering

Op basis van dit plan wordt een go/no-go beslissing genomen met betrekking tot de voortgang.

De financiering van het voorlichtingsplan wordt mede bepaald door de te verwachte inzet van het bedrijfsleven qua tijd en geld. Alleen wanneer een sluitende financiering gerealiseerd kan worden, zal een positief besluit vallen ten aanzien van de voortgang van de

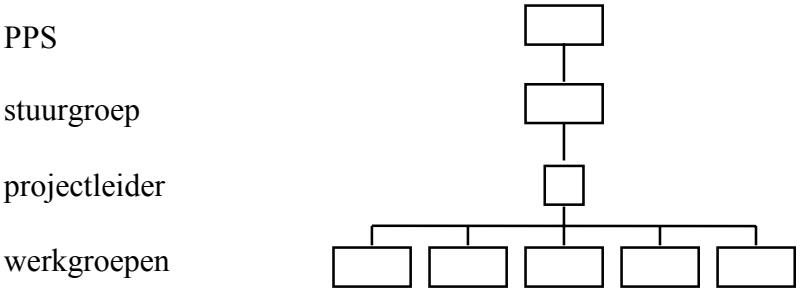
voorlichtingsactiviteiten. Om dit te kunnen bepalen is in het projectplan een go/no-go moment ingebouwd na het opstellen van het voorlichtingsplan per sector.

De reden voor het inbrengen van deze beslissing is gebaseerd op de ervaring van DLV dat de inzet van het bedrijfsleven beperkt is wanneer het voorlichtingsactiviteiten betreft die gericht zijn op bewustwording. De beperkte inzet heeft betrekking op zowel de te plegen inzet in tijd als de bereidheid om te betalen voor deelname aan voorlichtingsactiviteiten. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het directe voordeel voor het bedrijf moeilijk aantoonbaar is.

De beslissing wordt genomen door de stuurgroep van het te formeren PPS.

3.3.2 Projectorganisatie

De organisatie ziet er schematisch als volgt uit:

De projectleider treedt op als opdrachtnemer en heeft de volgende taken en verantwoordelijkheden:
- het aansturen van de verschillende activiteiten per fase
- het oprichten van de werkgroepen
- het benoemen van werkgroepleiders
- het periodiek rapporteren en verantwoorden van tussentijdse resultaten en het eindresultaat richting stuurgroep en het bestuur AKK

De projectleider is bevoegd om de activiteiten van de werkgroepen tussentijds bij te sturen, indien zich de noodzaak daartoe voordoet.

De werkgroepen hebben de volgende taken en verantwoordelijkheden:
- het opstellen van de voorlichtingsplannen
- het uitvoeren van de voorlichtingsactiviteiten volgens plan

De werkgroepen zijn bevoegd om binnen de in het plan vastgelegde kaders derden in te huren voor het organiseren en uitvoeren van de activiteiten.

4. Samenvatting werkzaamheden, resultaten en gevolgtrekkingen fase 1

Fase 1 heeft tot doel gehad voor de vier onderscheiden sectoren communicatieplannen op te stellen aan de hand waarvan activiteiten voor fase 2 opgezet en uitgevoerd zijn.

Om de behoefte aan ketenkennis te peilen is een groot aantal interviews afgenomen met vertegenwoordigers van de sector. Daarnaast is via desk-research inzicht verkregen in belangrijke kennisthema's in de sector.

Het aanbod van ketenkennis is in eerste instantie vanuit de AKK-projecten geïnventariseerd. Daarnaast zijn andere ketengerichte projecten meegenomen in het onderzoek en heeft er desk-research plaats gevonden naar organisaties en personen met kennis op dit gebied.

De matching heeft geleid tot een aantal kennisthema's per sector, waarbij is aangeven welke communicatiemix het meeste effect biedt om de kennis over te dragen en daarmee de beschreven doelstellingen van het project te realiseren.

Het resultaat van fase 1 bestaat uit vier, door de stuurgroep goedgekeurde sectorale communicatieplannen. In hoofdstuk 5 zijn de uitgevoerde activiteiten samengevat.

5. Samenvatting werkzaamheden, resultaten en gevolgtrekkingen fase 2 en 3

5.1 Aantallen en vorm activiteiten

In de volgende tabel worden de uitgevoerde activiteiten weergegeven in aantal en vorm en uitgesplitst naar de onderscheiden sectoren:

Activiteit	**Akkerbouw**	**Tuinbouw**	**Vee, Vlees en Eieren**	**Zuivel**
Studieclub-bijeenkomst/discussiebijeenkomst	46	-	16	24
Ketenplein		3		
Excursie		3		
Seminar		2	1*)	
Thema-dag /symposium		2		3
Work-shop	8	27	17	6
Publicatie (cases, reader, spel etc.)	3	9	4	
Artikel	3	10	5	6

*) In 1998 georganiseerd en volledig voorbereid, in 1999 gehouden.

5.2 Overzicht activiteiten Akkerbouw

De tweede fase van het "Ketenkennis=Ketenkracht" project voor de akkerbouw is onderverdeeld in fase 2.1 en 2.2 , waarbij fase 2.1 (AK 001 t/m AK 035) vooral informatie verstrekkend was.

- **AK 001 t/m AK 035 Lezingen en discussieavonden**

De lezing- en discussieavonden, die in deze fase plaatsvonden zijn goed bezocht (gemiddeld 30 pers. per avond). De onderwerpen op deze bijeenkomsten waren uiteenlopend, maar stonden altijd in relatie tot de keten en kwaliteitszorgsystemen.
De medewerking van het bedrijfsleven (coöperaties, handelshuizen, verwerkende industrie en boerenorganisaties) was meer dan goed. Er bestond een grote bereidheid om korte inleidingen of lezingen te verzorgen. Met het bestuur van de respectievelijke studieclub werden onderwerpen uit de keten voorgesteld met een hoge actualiteitswaarde voor de betreffende regio
De discussie met het forum (samengesteld uit de inleiders) over de ingebrachte onderwerpen verliep vlot.

De 5 meest gestelde vragen in de discussie.

1. Wat levert deze extra inspanning op het gebied van kwaliteitszorg ons aan geld op ?
2. Hoe zouden wij invloed uit kunnen oefenen op de machtspositie van handel en van grote supermarktketens?
3. Worden de geïmporteerde producten uit het buitenland aan dezelfde strenge controlesystemen onderworpen als die wij zelf hebben?
4. Betekent het KPA (Kwaliteitsproject Akkerbouw) weer een extra kwaliteitszorgsysteem naast de al bestaand systemen?
5. Kunnen we niet tot één keurmerk voor de akkerbouw komen?

Tijdens de discussies op deze avonden zijn door de toehoorders en aantal onderwerpen naar voren gebracht, welke in fase 2.2 in kleiner verband, na een beoordeling op relevantie, verder zijn uitgewerkt .

- **AK 036 t/m AK 040 Artikelenserie**

In totaal zijn er 5 artikelen verschenen. Deze gaan in op de problematiek van de akkerbouwer en zijn afnemers. Onderwerpen lopen uiteen van 'Kwaliteitszorg op het bedrijf in relatie tot afnemer' , 'Invoering van HACCP', 'De uienketen' tot 'Interviews met voortrekkers van de ketengedachte'.

- **AK 041 KPA- registratie en certificatie**

Het informeren van telers over het belang van registratie in het kader van ketenvorming en -versterking, dit in samenhang met andere ketenorganisaties.
De activiteiten hebben tevens tot doel telers te informeren over het Kwaliteits Project Akkerbouw en hun bereidheid tot deelname te peilen.
Er werden 7 regionale bijeenkomsten georganiseerd (1 bijeenkomst per regio). Afnemers en LTO bestuurders werden gevraagd om in een bijeenkomst hun visie te geven op registratie: wat is het doel van registratie, welke gegevens worden geregistreerd, hoe wordt omgaan met de verkregen informatie.
De organisatie van deze bijeenkomsten vond plaats in nauwe samenwerking met de projectleiding van KPA. Zo werden via de LTO-kanalen en -contacten geïnteresseerde regionale organisaties en ook grote afnemers benaderd om te participeren in dit project.

De bereidheid om mee te werken aan promotie en informatie verspreiding KPA door alle deelnemende partijen is groot. Door slechte weersomstandigheden tijdens de oogst en uitstel van verlening van subsidie zijn de bijeenkomsten naar een verdere datum in het winterseizoen '98/'99 verschoven.

- **AK 042 Voedselveiligheid en HACCP**

Het voor telers inzichtelijk maken van alle aspecten rondom voedselveiligheid en HACCP. Deelnemers worden geïnformeerd over de implicaties en consequenties van toepassing van het HACCP-systeem voor het akkerbouwbedrijf. In workshops gaan deelnemers aan de hand van een stappenplan na wat de specifieke consequenties zijn voor hun bedrijf.
De eerste bijeenkomst betrof de invoering van HACCP bij de toeleveranciers van uienschilbedrijf Booijink. In deze workshop werd aan de hand van praktische voorbeelden duidelijk gemaakt, hoe bij andere sectoren de invoering van HACCP verloopt. In een volgende workshop wordt de eigen bedrijfsvoering volledig betrokken. Mede door de uitgelopen oogstperiode vindt ook deze bijeenkomst later in het seizoen plaats.

Een andere groep akkerbouwers, die zich binnen "Ketenkennis=Ketenkracht" op HACCP heeft gericht, is een tarwestudieclub .

De verkregen informatie is in een uitgebreide folder over HACCP samengevat. Deze wordt zo breed mogelijk verspreid onder akkerbouwers.

- **AK 043 Kwaliteitszorg**

Een stappenplan is geïntroduceerd aan de hand waarvan telers kunnen komen tot een keuze voor een kwaliteitszorgsysteem en waarvan telers de implementatie ervan kunnen voorbereiden.
In twee workshops is het stappenplan toegelicht en gingen deelnemers aan de slag. De deelnemers waren daarmee in staat om een keuze te maken voor het meest geëigende systeem van kwaliteitszorg in relatie tot de eigen bedrijfsvoering en in relatie tot de eisen die de afnemer stelt. De keuze is overigens weer op HACCP gevallen.

- **AK 044 Organisatie uienketen**

In samenwerking met uienstudieclubs zijn 4 avonden georganiseerd , waarbij alle aspecten van de uienketen zijn besproken. Ook enkele van hun afnemers waren daarbij uitgenodigd.
Na een korte inleiding van het NIVAA en een vertegenwoordiger van de uienhandel werd er aan de hand van stellingen gediscussieerd over markt informatiesystemen en een IKZ voor de uienketen. De stellingen luidde als volgt :

- Zonder een goed markt informatiesysteem voor de uienteler blijkt het telen en vasthouden van uien meer speculatief dan aandelen op de beurs in 1998.
- Wil een markt informatiesysteem voor de gehele uiensector goed uitwerken dan moet dat gekoppeld worden aan continuïteit van leveren.
- De opzet van een ketenaanpak voor ui (bv IKZ), waarbij alle partners in de keten samenwerken geeft de meeste garantie voor een stabiele afzet en de best haalbare prijs.
- Uientelers houden hun uien te lang vast en dat kost marktaandeel in Europa
- Het organiseren van de afzet, in nauwe samenwerking met het pak- en sorteerstation, maakt de uienteler meer marktgericht en ondernemend.

In de discussie werden de volgende thema's nader uitgewerkt: "Uienpool", "Deelcontracten", "Registratie", "Prijs en afzet", "Marktinfosysteem", "IKZ bij ui" en "Marktonderzoek".
Het bleek, dat de verschillende schakels in de keten, met nadruk op de akkerbouwers, behoefte hebben aan marktinformatie betreffende onder meer consumententrends en -eisen, afzetgegevens en prijsgegevens. Er zijn ideeën omtrent het opzetten van een informatiesysteem.
De avonden rondom de uienketen waren erop gericht ideeën en initiatieven te bundelen om tot een betere afzet en een meer constante en goede prijsvorming voor uien te komen en voorstellen van akkerbouwers op dit gebied nader uit te werken.

Met de aanwezige ketenpartijen werden de mogelijkheden verkend om te komen tot een kortere en meer efficiënte uienketen. Daarnaast is een folder uitgekomen met uitgebreide informatie over de uienketen.

- **AK 045 Streekeigen producten**

Het informeren van akkerbouwers over de wijze waarop een streekeigen product ontwikkeld kan worden.

Met deze activiteit zou een stimulans gegeven worden aan initiatieven om te komen tot de afzet van lokale agrarische producten.
De deelnemende telers was toegezegd dat in samenwerking met een cateringbedrijf gekeken zou worden naar de mogelijkheid om te komen tot "kant en klare" maaltijden van streekeigen producten.
In tweede instantie werd dit voorstel door de vragende partij (akkerbouwstudieclub) niet opgepakt.

- **AK 046 Telersverenigingen**

Akkerbouwers zijn geïnformeerd over mogelijkheden om samen een telersvereniging op te zetten.
Telers uit de Wieringermeer hebben aangegeven om meer samen te willen werken op het gebied van teelt en afzet van verse knoflook. Gebieden waarop afspraken gemaakt werden, waren :de kwaliteit van het geteelde product, de presentatie en de afzet.
In drie bijeenkomsten werd hierover nadere informatie verstrekt en werd gekeken naar vervolgactiviteiten.
De deelnemers hebben reeds een afspraak gemaakt met een afnemer en zij gaan de afzet in overleg ter hand nemen.

Informatie over samenwerken en over de bovengenoemde bijeenkomsten is gebundeld . Een folder is samengesteld en zal breed onder akkerbouwers worden verspreid.

5.3 Overzicht activiteiten Tuinbouw

Onderstaand is zeer beknopt weergegeven wat de resultaten zijn van de uitgevoerde activiteiten. In het communicatieplan tuinbouw staat uitgebreid beschreven wat het doel van iedere activiteit was en is bovendien een omschrijving van de activiteit gegeven.

- **Tui 001; praktijk cases**

Zijn geschreven volgens
planning.

- **Tui 002; reader**

Gereed volgens planning en vrijwel allemaal verspreid.

- **Tui 003; Kennisinformatiecentrum**

Niet uitgevoerd binnen project, wordt vervolgactiviteit

- **Tui 004; Ketengids**

Is niet uitgevoerd, bij nader onderzoek niet effectief

- **Tui 005; Ketenplein**

Op AGF-totaal (met mini-symposium Logistiek), Infomarkt in Poeldijk, Beurs van de Eeuw (NFO) in mei '98)

- **Tui 006; boekje Ketensamenwerking**

Is geschreven, wordt uitgegeven door Elsevier, verspreid op o.a. Themadag Sierteelt

- **Tui 007; CD-rom**

Er is geen eigen CD-rom gemaakt; CD-rom uit AKK project nieuw logistiek concept in groenten en fruit sector is veel gebruikt

- **Tui 008; special Oogst**

In overleg losse artikelen i.p.v. special

- **Tui 009; Excursies**

3 succesvol gerealiseerd, meerdere voorbereid en helaas door gebrek aan belangstelling niet doorgegeaan

- **Tui 010; Thema-dag Groenten & Fruit**

Heeft plaatsgevonden op 11 december 1997, succesvol, evaluatiemap is beschikbaar

- **Tui 011: Thema-dag Sierteelt**

Heeft plaatsgevonden op 12 november 1998, succesvol, evaluatiemap is beschikbaar.

- **Tui 012; Het Bierspel**

Spel is ontwikkeld en uitgetest in samenwerking met AKK project Lerende Ketens.

- **Tui 013; G&F artikelen**

Er hebben enkele artikelen in G&F gestaan.

- **Tui 014; Fruitteelt**

In plaats van reguliere bijeenkomsten en workshops zijn een aantal lezingen georganiseerd.

- **Tui 015/016; workshops voor groentetelers/ bloementelers**

Workshops zijn uitgebreid voorbereid en met de sector voorbesproken, materiaal is er; Aantal gegevenworkshops viel wat tegen ondanks uitgebreide werving. Gegeven workshops waren succesvol.

- **Tui 017; themamiddag sierteelt**

Is gehouden in juni 1997; organisatie i.s.m. VBN.

- **Tui 018/019/020/021; discussiebijeenkomsten, workshops lezingen voor boomkwekerij, groothandel bloemisterij/G&F/Bloem-bollen; artikelen**

discussiebijeenkomsten, workshops en lezingen zijn geïntegreerd in de thema-dagen G&F en Siergewassen.

5.4 Overzicht activiteit Vee, Vlees en Eieren

5.4.1 Algemeen

De activiteiten in de deelsector "Vee, vlees en eieren" kenmerkten zich door het geven van informatie over en discussie over samenwerken in de food- en agribusiness. Het accent lag op verticale samenwerking (zowel voorwaards als achterwaards), informatie door ketens, kwaliteit in ketens en diversificatie in ketenverband.

Alle veehouderijsectoren hebben deelgenomen in dit project: de sectoren varkens-, vleesvee-, schapen-, legpluimvee- en slachtkuikensector en het veetransport. Verschillende productiewijzen zijn in dit project betrokken geweest; de reguliere productiewijzen, evenals productie in de scharrelhouderij, in de biologische houderij en de houderij in natuurgebieden. In de organisatie heeft een breed scala van partijen meegewerkt: slagers, vleesverwerkende industrie, slachterijen, veetransport, veehandel, primaire ondernemers, onderwijsinstellingen en branche-organisaties.

Het operationaliseren van dit project heeft zich gericht op een groot aantal kleine deelprojecten.
De samenwerking met betrokken partijen, zoals branche-organisaties, slachterijen en de vleesverwerkende industrie, had een volatiel karakter. Ook het stimuleren van genoemde partijen om binnen de kaders van dit project activiteiten te ontwikkelen was in een aantal gevallen een moeizame weg. Hoewel partijen het operationaliseren van het latente vermogen tot samenwerken in de deelsector "Vee, vlees en eieren" als een noodzaak zagen mistte men vaak de kracht en het inzicht om dit adequaat aan te pakken.
De strategie richting "afzetmarkt & consument" van slachterijen, vleesverwerkers en slagers had anno 1997 vaak een zodanig karakter, dat er betreffende het operationaliseren van deze strategie achterwaards in de keten geen plan op tafel lag. Voor wat betreft de aspecten kwaliteit, samenwerken, informatie-stromen en diversificatie was er minimale communicatie vanuit de verwerkende industrie richting toeleverende industrieën. Ook was er sprake van zoeken hoe men het effect van communicatie kan verbeteren.
Vanuit deze optiek heeft dit project een impact gehad op de deelsector "Vee, vlees en eieren". Men is zich meer gaan realiseren wat de voor- en nadelen van ketensamenwerking zijn, wat er wel en niet mogelijk is en dat wederzijdse samenwerking voordelen kan hebben.
Er moet geconcludeerd worden dat dit project in de deelsector "Vee, vlees en eieren" heeft bijgedragen in het stimuleren van partijen om verdere aansluiting te vinden bij de marktontwikkelingen.
Het belang van de sector Vee, vlees en eieren zal de komende jaren liggen in het opbouwen van markgerichte strategieën en het operationaliseren daarvan in de supply chain. Dat kan op velerlei wijzen, zoals door middel van kwaliteitszorg, integratie van kwaliteit in de werkwijze van grondstoffen-inkoop, agro-logistiek, keten-marketing en outsourcing van aanvoer van grondstoffen.

Onderstaand is beknopt weergegeven wat de resultaten zijn van de uitgevoerde activiteiten. In het communicatieplan staat uitgebreid beschreven wat het doel van iedere activiteit was en is bovendien een omschrijving van de activiteit gegeven.

- **Vve02; miniketens slagers-vleesveehouders**

Twee bijeenkomsten met vleesveehouders en slagers gehouden, i.s.m. de Nederlandse Ambachtelijke Slagersbond (NAS), er waren drie bijeenkomsten gepland. Besloten om door te gaan naar fase 2. Afgebroken in fase 2. Hoewel de NAS kansen zag, kon men geen groepen slagers formeren.

- **Vve03; Ketens schapen**

Twee groepsbijeenkomsten gehouden met vertegenwoordigers van primaire sector tot en met horeca en verwerking. De opkomst was goed en er was goede perspubliciteit.

- **Vve04; Reader Ketenkennis=Ketenkracht rundveehouderij**

Gereed volgens plan.

- **Vve05; Kwaliteitszorg biologische varkens**

Twee groepsbijeenkomsten waren gepland en er is één bijeenkomst gehouden. Er was veel belangstelling, de bijeenkomst was zeer succesvol. De gehele keten was vertegenwoordigd; varkenshouders, transport, slachterij en vleesverwerking. Ook de mengvoederindustrie, SKAL, Biologica, mestverwerkende industrie, kennisinstellingen en zelfs vertegenwoordigers uit België en Duitsland waren aanwezig. Artikelen in pers zijn goed ontvangen.,

- **Vve06; Kwaliteitszorg veetransport**

I.s.m. de branche-organisaties Saveetra, het Bedrijfschap voor de Handel in Vee, Dumeco, Sturko/Jansen en de Stichting Kolom-certificering twee discussie-avonden gehouden. De opkomst viel tegen.

- **Vve07; Reader Ketenkennis=Ketenkracht varkenshouderij**

Gereed volgens plan.

- **Vve08; Groepshuisvesting varkens**

Er zijn zeven discussie-avonden gehouden. Zeer goede opkomst. Succesvol, heeft merkbaar effect gehad op houding van varkenshouders. Er is goede perspubliciteit geweest.

- **Vve09; Slachtkwaliteit varkens.**

De gemaakte opzet voor workshops is niet gestart. Het CBS was verhinderd.

- **Vve10; Innovatie Twentse varkenshouderij**

Er zijn i.s.m. het AOC zeven workshops gehouden voor varkenshouders in samenwerking met de gehele keten, zoals: Ministerie van LNV, slachterijen, Rabobank, supermarkt, e.d. Er was veel belangstelling. Het was een zeer succesvolle activiteit..

- **Vve11; Informatie-uitwisseling varkenshouderij**

Twee discussie-avonden voor veehandelaren in samenwerking met Sturko/Jansen en de STOAS, met als doel deze schakel een positie te geven in het verbeteren van de slachtkwaliteit van varkens. In verband met een aantal vertragingen bij de slachterij zijn de voorbereidingen in 1998 uitgevoerd, maar moeten de discussie avonden in het 1^{e} kwartaal van 1999 gehouden worden. Er is een presentatie ontwikkeld met unieke beelden en er is een CD-ROM ontwikkeld ten behoeve van deze discussie-avonden.

- **Vve12; Ketenvorming vleesvee**

Gepland waren twee lezingen over samenwerken tussen vleesveehouders en de slachterijen. Wegens vertragingen bij de slachterij is het programma stopgezet.

- **Vve13; Groene Hart**

Twee workshops over opzet van een systeem van informatielogistiek in het veenweide-programma scharrelvarkens van Het groene Hart. De deelnemers waren gemotiveerd en het programma was een succes. De gehele keten was betrokken: varkenshouders, transporteur, slachterij en vleesverwerker.

- **Vve14; Vagrocon**

Samenwerking tussen varkenshouders, slachterij, vleesverwerking stimuleren. De programma-opzet werd afgekeurd en is derhalve niet doorgegaan.

- **Vve15; Kwaliteitszorg pluimveehouderij**

Vier workshops voor het bevorderen van het begrip over de rol van kwaliteitszorg in de agribusiness. De opkomst was goed, de workshops verliepen goed.

- **Vve16; Kwaliteitszorg kalverhouderij**

Vier workshops voor het bevorderen van het begrip over de rol van kwaliteitszorg in de agribusiness. De opkomst was goed, de workshops verliepen goed. Vanuit de rosé-sector was meer belangstelling dan vanuit de blanke sector.

- **Vve 17; Kwaliteitszorg varkenshouderij**

Vier workshops voor het bevorderen van het begrip over de rol van kwaliteitszorg in de agribusiness. Dit programma is uit budgeteringsoogpunt niet doorgegeaan.

- **Vve 18; Samenwerken natuurbeheerders en vleesveehouders**

Symposium over samenwerken tussen beheerders van natuurgebieden en vleesveehouders. De planning om dit in december af te ronden is niet gehaald, vanwege vertraging bij mede organiserende partijen. De voorbereidingen zijn gereed, maar het symposium wordt in het 1e kwartaal van 1999 gehouden.

5.5 Overzicht activiteiten Zuivel

- **Zuiv.01 5 Workshop's Toekomstvisie Melkveehouderij**

Tijdens een vijftal workshops zijn onderwerpen uit de toekomstvisie Melkveehouderij van LTO Nederland verder uitgewerkt. De onderwerpen waren:
Dierwelzijn, Kwaliteitsborging, Kennisbeleid en Herstructuering (2x). De workshops zijn geleid door een ervaren discussieleider.
Door in kleine groepen de onderwerpen te behandelen was het mogelijk om concreet te werken aan een aantal probleemstellingen zodanig dat deze later uitgewerkt konden worden in actieplannen. De deelnemers kwamen uit alle schakels van de keten van consumentenorganisaties, industrie tot melkveehouders.

Van elke workshop is een uitgebreid verslag geschreven dat naderhand door LTO intern is besproken en verder uitgewerkt. Er hebben ruim 70 personen deelgenomen aan de workshops.

- **Zuiv.02 Symposium Biologische Melkveehouderij**

Doel van het symposium was het nog eens extra aandacht te besteden aan de biologische zuivelsector bij alle schakels uit de hele keten van consument en supermarkt tot melkveehouders. De verschillende ketenpartijen kregen uitgebreid de kans elkaar nader te leren kennen en werden gestimuleerd om samen te werken.

Tijdens het symposium, gehouden op 19 maart 1998, was er ook gelegenheid een info-markt te bezoeken waar informatie werd verstrekt door diverse organisaties en bedrijven binnen de biologische zuivelsector. Er waren 350 deelnemers.

- **Zuiv.03 Symposium Geitenhouderij Nederland**

Doel van het symposium was om extra aandacht te geven aan de recente ontwikkelingen in de sector geitenhouderij bij alle schakels in de keten. De onderwerpen van die dag liepen zeer uiteen van practische ervaringen op het geitenhouderijbedrijf, kwaliteitssystemen tot toekomstvisie.

Tijdens het symposium, gehouden op 25 november 1998, is tevens een uitgebreide info-markt georganiseerd waar veel informatie werd gegeven over de hele sector. Er waren 400 deelnemers.

- **Zuiv.04 Workshop Weidegang**

Tijdens de workshop (17-12-98) is uitgebreid gediscussieerd hoe weidegang het beste geïntegreerd kan worden in de Nederlandse melkveehouderij. De deelnemers kwamen uit alle schakels van de keten en ook consumentenorganisaties waren vertegenwoordigd.

Van deze workshop is een uitgebreid verslag gemaakt dat aan alle deelnemers is gestuurd. LTO zal het verslag verder met belanghebbenden bespreken en acties voorbereiden.

- **Zuiv.05 Voorlichtingsbijeenkomsten Kwaliteitszorg Boerenzuivelbereiding**

Het AKK-project "Kwaliteitsborging Boerenzuivelbereiding, KB" werd tijdens de voorlichtingsbijeenkomsten toegelicht. Door de aanwezigen konden vragen worden gesteld over de inhoud en de te volgen procedure. &50 personen hebben de bijeenkomsten bijgewoond.

- **Zuiv.06 Themadag Toekomstgericht produceren met gezond vee**

Na het informatieve ochtendgedeelte van deze themadag (10-12-98) was er voor de deelnemers 's middags gelegenheid een aantal zelf gekozen onderwerpen verder uit te werken tijdens een workshop. De onderwerpen waren zeer divers en werden toegelicht door inleiders vanuit de hele keten. 300 deelnemers.

- **Zuiv.07 Discussiebijeenkomsten 2x Water en Milieu**

In zowel het noorden als het zuiden van het land vond een discussiebijeenkomst (15 + 16 december) plaats waarbij het thema waterkwaliteit centraal stond. Belanghebbenden vanuit de hele keten konden een bijdrage leveren over hoe bepaalde probleemstellingen het beste aangepakt kunnen worden.
Van de discussiebijeenkomsten is een verslag gemaakt dat aan alle deelnemers is toegezonden.

5.6 Bereik van de activiteiten

In de volgende tabel zijn per onderscheiden sector de aanatllen deelnemers aan de activiteiten weergegeven, afgzet tegen de CBS-telling van 1994 van het aantal bedrijven per sector:

Sector	**Deelnemers*)**	**Bereik**	**Bedrijven**
Akkerbouw	1450	9.9 %	14.670
Tuinbouw	925	4.3 %	21.310
Vee, Vlees en Eieren	800	5.7 %	14.138
Zuivel	1909	5.7 %	33.690
Totaal	**5089**	**6.1 %**	**83.808**

*) dit is exclusief bezoekers ketenpleinen, lezers artikelen/reader/boekje etc.
Het beoogde resultaat qua bereik van 3,5 % (2.775 deelnemers) is hiermee ruimschoots gehaald.

5.7 Resultaten

5.7.1 Kwalitatieve resultaten

Het belangrijkste resultaat van het project betreft de verbetering van het overlegstructuur tussen en binnen schakels. De geïnitieerde activiteiten hebben veelal een spin-of gecreëerd, waarbij deelnemende schakels zelfstandig nieuwe activiteiten kunnen ontwikkelen.

5.7.2 Kwantitatieve resultaten

Het project heeft niet tot doel gehad kwantitatieve resultaten in de aard van omzet vergroting, marktaandeelverbetering en dergelijke te behalen.

5.7.3 Ontwikkelde/geïmplementeerde ketenkennis

De activiteiten hebben betrekking gehad op alle genoemde ketenkennisgebieden. Voor veel activiteiten geldt dat meerdere van de hoofdkennisgebieden aan de orde is geweest. Aan de hand van de titels van de activiteiten is te achterhalen wat het hoofdkennisgebied is geweest. Belangrijkste thema's zijn:

Ketenstrategie en –organisatie	**Ketenmanagement**
• wat is het belang van ketensamenwerking • hoe vind je ketenpartners • wat zijn de risico's van ketensamenwerking • welke rol speelt elke schakel/ketenregie • kostprijs • telersverenigingen	• het belang en de inhoud van kwaliteitszorg/ISO • HACCP • IKZ
Ketenmarketing	**Agro-logistiek**
• Algemene marketingkennis/ nieuwe marketingtechnieken • Marktgericht produceren • hoe inspelen op consumentenwensen/ wat zijn trends en gewoonten • nieuwe markten en producten • veranderingen in afzet • merken	• productstromen/handling • optimalisatie logistiek • kostenopbouw in de keten • afstemmen/voorspellen vraag en aanbod • "bierspel"

5.8 Gevolgtrekkingen

5.8.1 Allianties tussen bedrijven

De uitgevoerde activiteiten zijn veelal de start geweest van vervolgactiviteiten die door de bedrijven zelf zijn geïnitieerd. Enerzijds betreft het vervolgactiviteiten op het gebied van

horizontale samenwerking, anderzijds vervolgactiviteiten in de relatie toeleverancier – afnemer.

De georganiseerde groepsbijeenkomsten zijn de aanzet geweest tot het in gang zetten van structureel overleg tussen boeren en tuinders enerzijds en hun directe afnemers anderzijds.

5.8.2 Allianties tussen kennisinstellingen

Het project heeft geleid tot een verstevigde relatie tussen DLV en de Landbouw Universiteit Wageningen, resulterende in een aantal opdrachten vanuit DLV aan de LUW betreffende de ontwikkeling en verbetering van vaardigheden van DLV op het gebied van voorlichting, communicatie en projectontwikkeling.

DLV is in gesprek met AOC's om de activiteiten die gehouden zijn voor de Twentse varkenshouderij ook in andere regio's te gaan ontwikkelen.

5.8.3 Allianties tussen bedrijven en instellingen

Door alle betrokken partijen is te kennen gegeven dat het PPS een goed middel vormt om projecten te initiëren en uit te voeren, zeker gezien het feit dat met het PPS de land- en tuinbouw geheel wordt vertegenwoordigd. Voor 1999 en ICES-2 zal het PPS mogelijk nieuwe projectinitiatieven ontwikkelen. Hierbij wordt aangesloten op een van de thema's van ICES-2 te weten KetenLogistiek en Informatie en Communicatie Technologie (KLICT).

De activiteiten uit fase 2 vormen de aanleiding om de samenwerking tussen de betrokken partijen vanuit het bedrijfsleven en het PPS een vervolg te geven. Voorbeelden hiervan zijn de samenwerking Dumeco en DLV in voorlichtingsactiviteiten.

De opzet van het project is door de AKK-werkgroep KEVER gebruikt om voor ICES-2 een nieuw project met betrekking tot de kennisversnelling te initiëren. Verder is door de in het PPS betrokken Productschappen aangegeven dat de gehanteerde aanpak mogelijk ook voor vervolgprojecten met DLV toegepast kunnen worden.

6. Overzicht rapporten, artikelen en presentaties

Rapport:	
AKK projectnummer en Naam:	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	bijlagen fase 1: Ketenkennis=Ketenkracht
Subtitel:	Sector Zuivel
Naam auteur(s):	S. Kahr-Rolf, A. van de Kamp, J. Nijskens, B. van Blokland
Codes kennisgebieden	1, 2, 3, 4
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	Ca. 15 stuks per deelrapport
Contactpersoon voor opvragen rapport:	A. van de Kamp, DLV e-mail A.van.de.Kamp@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	divers in 1997
Openbaar/niet-openbaar:	openbaar
Datum vrijgave:	-
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving : verslagen van fase 1, sector zuivel, tuinbouw, vee,vlees en eieren, akkerbouw

Rapport:	
AKK projectnummer en Naam:	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Ondernemen(d) in tuinbouwketens
Subtitel:	Hoe kunnen ondernemers door samenwerking hun concurrentiekracht op de markt vergroten?
Naam auteur(s):	Hein van der Zande
Codes kennisgebieden	1, 2, 3, 4
ISBN nummer	90 5439 062 X
Aantal Pagina's	80
Contactpersoon voor opvragen rapport:	Elseviers bedrijfsinformatie e-mail
Datum uitgave:	December 1997
Openbaar/niet-openbaar:	openbaar
Datum vrijgave:	December 1997
Samenvatting	niet aanwezig

De tuinbouwsector verandert in snel tempo. De meest in het oog springende verandering is de sterk toegenomen macht van de markt De afnemer-de consument- bepaalt het succes van een product. Niet (meer) de producent. Ontsnappen aan de keten kan niet meer. Samenwerking in de voortbrengingsketen is één van de antwoorden op deze ontwikkeling. Maar hoe? Vaak ontbreekt bij ondernemers de kennis en ervaring om succesvol samen te werken in de dagelijkse praktijk. "Ondernemen(d) in tuinbouwketens" helpt de lezer op weg naar een actieve deelname aan gevormde en te vormen ketens.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Reader Ketenkennis = Ketenkracht Tuinbouw
Subtitel:	-
Naam auteur(s):	PPS K=K
Codes kennisgebieden	1, 2
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	200
Contactpersoon voor opvragen rapport:	A. van de Kamp
	e-mail: A.van.de.Kamp@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	November 1997
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	November 1997
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving:
Bundel van overdrukken van artikelen uit vele verschillende vakbladen. Artikelen hebben betrekking op kwaliteitszorg, samenwerking, marketing, logistiek etc.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	cases
Subtitel:	-
Naam auteur(s):	Van der Zande Advies
Codes kennisgebieden	1.7, 1.8, 2.4
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	50
Contactpersoon voor opvragen rapport:	A. van de Kamp
	e-mail: A.van.de.Kamp@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	oktober 1997
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	Oktober 1997
Samenvatting	niet aanwezig

- Praktijkcases met de volgende titels
  - Van kassa tot kas
  - logistiek: kan het zoals het moet?
  - hoe wordt je een betrouwbare leverancier?
  - integrale ketenzorg: een lange weg
  - zou het met Florakel wel lukken?
  - "directe groenten'zoekt de kortste weg

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Reader Ketenkennis = Ketenkracht
Subtitel:	Rundvee- en kalverhouderij, vve04
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv
Codes kennisgebieden	1, 2, 3
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	40
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	November 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	November 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving:
Dit rapport beschrijft de volgende thema's voor de doelgroepen rundvee- en kalverhouders en toeleverende industrie (dierenartsen, mengvoerindustrie, e.d.):
1. Werken aan imago
2. Wie is de consument, hoe beweegt de markt
3. Ketensamenwerking
4. Kwaliteitszorg

De publicatie is samengesteld uit een kort en bondig commentaar per thema, aangevuld met figuren, grafieken en tabellen en een bundeling van relevante artikelen in de vakpers. Ook verschillende schakels in de keten en hun rol komen aan bod.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Reader Ketenkennis = Ketenkracht
Subtitel:	Varkenshouderij, vve07
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv
Codes kennisgebieden	1, 2.4, 3
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	85
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	Juli 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	Juli 1998
Samenvatting	Niet aanwezig

Korte omschrijving:
Dit rapport beschrijft de volgende thema's voor de doelgroepen varkenshouders en toeleverende industrie (dierenartsen, mengvoerindustrie, e.d.):
1. Werken aan imago
2. Ketensamenwerking
3. Gezondheid van mens&dier
4. De baconmarkt

De publicatie is samengesteld uit een kort en bondig commentaar per thema, aangevuld met figuren, grafieken en tabellen en een bundeling van relevante artikelen in de vakpers. Ook verschillende schakels in de keten en hun rol komen aan bod.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Folder samenwerking zoogkoeienhouderij in natuurgebieden
Subtitel:	Vve18
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv
Codes kennisgebieden	1.7, 1.8
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	4
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	December 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	December 1998
Samenvatting	Niet aanwezig

Korte omschrijving:
De folder beschrijft het vleesvee houden in natuurgebieden en nevenactiviteiten, zoals agrotoerisme, natuurbeheer, promotie van de boerderij zelf door excursies voor scholen en afzetbevordering. In de folder komt een jong gezin met twee kinderen uit een verstedelijkt gebied aan bod, die beschrijft hoe ze tegen het platteland aankijken en wat ze ervan verwachten. Ook komt een vergelijkbaar gezin aan bod dat een vleesveebedrijf runt. Ook dit gezin beschrijft hoe ze tegen de consument aankijkt. Later ontmoeten deze twee gezinnen elkaar. Ook eigenaren van de natuurgebieden (Natuurbeheer, provincies en particulieren) en de mogelijkheden tot samenwerking komen aan bod.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Innovaties in de varkenshouderij
Subtitel:	Werkmap Vve10
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv, AOC Twente
Codes kennisgebieden	1, 2.4, 3
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	200
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	Mei 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	Juli 1998
Samenvatting	Niet aanwezig

Korte omschrijving:

Deze werkmap beschrijft hoe varkenshouders in samenwerking met de keten en toeleverende industrieën innovatief kunnen gaan werken. De werkmap bestaat uit een stappenplan met de volgende modules:

1. Voorbereiding
2. Kennismaken met het varken en haar vlees
3. Ketenkwaliteit varkenshouderij
4. Diergezondheid en dierwelzijn
5. Wetgeving
6. Biologische productie
7. Marketing
8. Imago

De pilot is in Twente gehouden. Ook verschillende schakels in de keten komen aan bod. Om van de werkmap gebruik te maken moeten alle schakels en de meeste toeleverende industrieën (bank, mengvoer, dierenarts, provinciale en landelijke overheid, e.d.) actief participeren.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Informatie uitwisseling in de varkenshouderij
Subtitel:	Vve11
Naam auteur(s):	SturkoMeat, STOAS
Codes kennisgebieden	?
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	120
Contactpersoon voor opvragen rapport:	SturkoMeat, M. Steverink
	e-mail:
Datum uitgave:	1 april 1999
Openbaar/niet-openbaar:	Niet openbaar
Datum vrijgave:	1 april 2001
Samenvatting	Niet aanwezig

Korte omschrijving:
De presentatie bestaat uit een CD-ROM, foto's en power-point bladen. De presentatie beschrijft de terugkoppeling van slachtinformatie van slachterij naar varkenshouder. Er wordt ingegaan op de verschillende soorten afwijkingen. Per afwijking wordt uitgelegd hoe deze ontstaat, wat de schade in de keten is en wat er aan gedaan kan worden om de afwijking te voorkomen. Zo wordt de rol van de veehandel beschreven. De presentatie gaat ook in het op helder en overzichtelijk presenteren van cijfers door middel van grafieken.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Presentatie Samenwerking in de keten biologische varkenshouderij
Subtitel:	Vve05
Naam auteur(s):	De Groene Weg DLV Adviesgroep nv
Codes kennisgebieden	2.4
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	9
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	Maart 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	Mei 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving :
De presentatie beschrijft dat steeds meer consumenten biologisch kiezen, dus er is niet meer alleen sprake van verkoop aan de traditionele "biologische" consument. Maar ook traditionele "biologische" consument wordt steeds kritischer. Verder stellen buitenlandse afnemers van biologisch vlees eisen en willen garantie tot aan de boer.
"Marktgerichte borging": houdt rekening met eisen van de groothandel/retail.
Een betere kwaliteitsborging is nodig, met daarin als basis de eisen SKAL en aanvullend eisen van De Groene Weg.
Een buitenlandse afnemer die Nederland bezoekt kan straks zonder voorbereiding een varkensbedrijf bezoeken. Nu kan dat beslist niet! Door de kwaliteitsborging is alles altijd in orde/geregistreerd. De Groene Weg weet permanent wat de leveranciers van grondstoffen doen. Betere resultaten op biologische varkensbedrijven zijn een gunstig tweede effect van het borgingssysteem.
Ook verschillende schakels in de keten komen aan bod: wat is hun bijdrage aan het marktgericht produceren. In de presentatie wordt een visie gegeven op welke wijze de samenwerking vorm gegeven kan worden in de biologische varkenssector.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Presentatie Kwaliteitszorg veetransporten
Subtitel:	Vve06
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv
Codes kennisgebieden	2.4
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	40
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J.J.W. Nijskens
	e-mail: j.j.w.nijskens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	Mei 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar
Datum vrijgave:	Mei 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving:
De presentatie gaat beschrijft de rol van de varkenshouderij in de wereld en de concurrentiekracht van de Nederlandse varkenssector. De gehele keten wordt langs gelopen en de rollen van de schakels worden uiteen gezet. De presentatie beschrijft de rol van het veetransport in de keten: een intermediair tussen varkenshouder en slachterij. De presentatie gaat met name in op hoe het veetransport een bijdrage kan leveren aan een duurzame varkenskolom. Dat kan onder meer op de gebieden:
1. Preventie van ziekteversleep
2. Welzijn
3. Kwaliteit varkens

De rol van kwaliteitszorg- en borgingssystemen wordt uitgelegd. Voor- en nadelen komen aan bod. Vervolgens wordt er een overzicht gegeven van kwaliteitszorg- en borgingssystemen.

Rapport: **AKK projectnummer en Naam:**	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Presentatie & diaserie groepshuisvesting zeugenhouderij
Subtitel:	Vve08
Naam auteur(s):	DLV Adviesgroep nv Proefstation voor de Varkenshouderij
Codes kennisgebieden	2.4
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	Circa 45
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J. Schellekens
	e-mail: j.j.m.schellekens@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	Maart 1998
Openbaar/niet-openbaar:	Openbaar Dia's zijn opgeslagen bij Proefstation voor de Varkenshouderij
Datum vrijgave:	Juli 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving:
De presentatie beschrijft de afzetmarkt van bacon. De eisen van Engelse retailers worden besproken. De afzetstructuur van bacon, de baconproductie en de concurrentiekracht van Nederland worden besproken. Deze aspecten worden vertaald naar een productie- en houderijsysteem voor de varkenshouder. Ook verschillende groepshuisvestingssystemen komen aan bod.

Rapport:

AKK projectnummer en Naam:	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Ketenkennis=Ketenkracht
Subtitel:	Folder Succesvol Samenwerken
Naam auteur(s):	Van der Zande, DLV ketenadvies (Blokland)
Codes kennisgebieden	1.7
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	6
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J. Kamp e-mail: J.A.L.M.Kamp@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	november 1998
Openbaar/niet-openbaar:	openbaar
Datum vrijgave:	december 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving van folder:
Deze folder beschrijft de meerwaarde die onderlinge samenwerking tussen telers kan leiden tot versterking van de positie in de keten. Vanuit de markt worden telers gedwongen tot marktgerichter handelen. Door op dit terrein samenwerking te zoeken met collega-telers ontstaan meer mogelijkheden.
In de folder wordt aandacht gevraagd voor allerlei aspecten die het succes bepalen van samenwerking en worden tips gegevens. Ook zijn enkele praktijkvoorbeelden van succesvolle samenwerking beschreven.

Rapport:

AKK projectnummer en Naam:	KT-95.063 Ketenkennis=Ketenkracht
Titel rapport:	Ketenkennis=Ketenkracht
Subtitel:	Folder De uienketen in beeld
Naam auteur(s):	DLV ketenadvies (Blokland)
Codes kennisgebieden	1.7
ISBN nummer	n.v.t.
Aantal Pagina's	8
Contactpersoon voor opvragen rapport:	J. Kamp e-mail: J.A.L.M.Kamp@dlv.agro.nl
Datum uitgave:	november 1998
penbaar/niet-openbaar:	openbaar
Datum vrijgave:	december 1998
Samenvatting	niet aanwezig

Korte omschrijving van folder:
De folder beschrijft de schakels in de uienketen van veredelaar tot en met detailhandel en wat hun inbreng is. De folder beoogt de akkerbouwer meer inzicht te geven in de keten, waarbij de nadruk wordt gelegd op het opbouwen van meer duurzame handelsrelaties en aandacht voor de productkwaliteit.

Namen en adressen van participanten

Productschap Tuinbouw
Postbus 90403
2509 LK 's-Gravenhage

de heer ing. C. van Leeuwen

Productschap voor Granen, Zaden en Peulvruchten
Postbus 29739
2502 LS 's-Gravenhage

de heer drs. M. Elema

Productschap voor Aardappelen
Postbus 29739
2502 LS 's-Gravenhage

de heer ir. P. Hijma

Productschappen voor Vee, Vlees en Eieren
Postbus 5805
2280 HV Rijswijk

de heer ir. J.N. Schouwenburg

Land- en TuinbouwOrganisaties Nederland
Postbus 29773
2502 LT 's-Gravenhage

de heer M.P. Cuijpers

LandbouwUniversiteit Wageningen
Hollandseweg 1
6706 KN Wageningen

de heer dr. P.J.P. Zuurbier

DLV Adviesgroep nv
Postbus 7001
6700 CA Wageningen

de heer ir. A.L. Kruijt

Stichting Agro Keten Kennis
Postbus 15
5240 AA Rosmalen

de heer ir. J van Roekel